

Štampa vsak četrtek
in velja s poštnino
vred in v Mariboru
s pošiljanjem na doma
za celo leto K 4.—
za pol leta „ 2.—
za četrt leta „ 1.—

Haročnina se pošilja
upravnštvu v tiskarni
sv. Cirila, koroske
ulice št. 5. List se
pošilja do odpovedi.

Delovnik katoliški
in svetovni svetovni
delovnik list brez po-
stne naročnina.

SLOVENSKI

GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Pesemski list dobil
se v tiskarni in pri
gospodu Kovak-u na
velikem trgu po 10 h.

Rokopis se ne vra-
čajo, neplačani listi
se ne sprejemajo.

Za oznanila se plačuje
od navadne vrstice,
če se natisne enkrat,
po 15 h, dvakrat 25 h,
trikrat 35 h.

Inserati se sprejemajo
do srede popoldne.

Štev. 40.

V Mariboru, dne 2. oktobra 1902.

Tečaj XXXVI.

Volilno gibanje.

Brez hrušča in trušča, a previdno in načrtoma se pripravljajo spodnještajerski Slovenci na bližajoče se deželno-zborske volitve. Priprave so dospele že tako daleč, da bomo brezdvomno v prihodnji številki lahko naznanili svojim čitateljem imena kandidatov.

Upamo, da bodo naši kandidatje stopili pred svoje volilce letos z jasnim, določno začrtanim programom. Da se to zgodi, poskrbeli so gotovo že zaupni možje po zapnih shodih, kajti sprejeti kandidata, kateri ne izpove neprikrito svojega programa, bilo bi nevarno.

Naši nasprotniki, nemškutarji v tesni zvezi z Nemci, še niso prišli s svojimi kandidati na dan. Zato sedaj lahko govorimo o nasprotnikih, ker nam nihče ne bo mogel očitati, da so nam le osebe neljube in da le osebe napadamo. Brezdvomno je, da bodo nasprotniki lovili naše volilce z geslom: kmet naj kmeta voli! Naše geslo je, kmet naj voli poslanca, ki bo njihove zahteve v deželnem zboru najboljša in najspretnейše zagovarjal.

Nemškutarji bodo torej postavili zopet takozvane »kmete« za kandidate. Toda poglejte si te »kmete«! To bodo »kmetje«, katerih roke niso žuljave, ampak mehke in bele. Ti »kmetje« se ne sučejo okoli svojega gospodarskega dela, ampak po gostilnah okoli nemškutarskih in nam sovražnih nemških gospodov.

Ti »kmetje« tudi niso izobraženi. Vedo le toliko, kar v gostilni slišijo in s tem se potem širokoustijo okoli pri volilcih. Izobrazbe

nimajo nobene, ker se niso nikdar nič učili. O gospodarstvu razumejo le to, kar jim hlapeci in žene zvečer pripovedujejo, ko pridejo iz gostilne. Zato tudi niso sposobni, da bi mogli kje resno nastopati kot zagovorniki pridnih, trpečih in za svoj kruh se borečih kmetov. Vse bi se jim smejalo ter rekalo: »Kaj boš govoril, ko pa tvoje gospodarstvo kaže, da sam ničesar ne razumeš!«

Nemškutarji vam bodo priporočali take kandidate, ki so nadalje tudi popolnoma odvisni od Nemcev in nemškutarjev. Gotovo se bo tako zgodilo! In če ne bodo ti kandidati gospodarsko odvisni, če ne bodo zadolženi pri naših nasprotnikih, potem pa bodo gotovo duševno odvisni. Ne bodo si upali ničesar storiti, česar bi jim prej ne dovolili njih nemški in nemškutarski prijatelji.

Ako bi bili nemškutarski kandidatje izvoljeni, potem bi se gotovo pridružili nemškim mestnim poslancem. Nemški kmetjski poslanci bi jih ne sprejeli, ker so ti trdno katoliškega mišljenja, naši nemškutarji pa brezverski, liberalni. Slovenskim poslancem bi se ne mogli pridružiti, ker so ti tudi katoliški in zvesti svojemu narodu, ne pa njegove izdajice. Preostalo bi jim torej samo, da vlečejo z nemškimi mestnimi poslanci. In kaj bi to pomenilo, to vedo naši zavedni volilci. Mestni nemški poslanci so oni, ki za spodnještajerskega kmeta niso ničesar dovolili. Oni so zakrivali propadanje kmetijstev. Oni so nasprotniki vseh kmečkih teženj po zboljšanju. Spomnite se, slovenski volilci, kako je nemška večina meščanskih in graj-

šinskih zastopnikov podpirala nemške veselice, nemška gledališča, jezdarne, drsališča, kako je zidala nepotrebne šole po Spodnještajerskih trgih in mestih. Spomnite se, kako je lovski zakon prikrojila na škodo kmeta, kako hoče volilni red spremeniti na pogubo kmetskega stanu. In potem se vprašajte, ali hočete izročiti zastopstvo svojih želj in zahtev nemškutarjem, ki bodo vlekli s tako večino?

Slovenski kmetje, nemškutarjev ne! Oni bi bili vam v deželnem zboru le na škodo, izdali bi vaš stan in vaše koristi ter vas osmešili pred celim svetom. Slovenski kmetje, pokažite sedaj svojo zavednost in volite može, ki bodo vneti za vašo kmetsko stvar, ki bodo skrbeli za vaš stan, in ki bodo zraven tudi pošteno katoliškega in slovenskega mišljenja!

Slovenskim abiturientom!

Tovariši! Po zrelem in treznem premišljevanju ste se odločili za vseučilišče. Postavili ste si cilj: nabrati si bogatih duševnih zakladov in jih pozneje rabiti v duševno in gmotno korist domovine in samega sebe. Rodna zemlja sedaj še ne more utešiti Vašega hrepenenja po umstveni izobrazbi, iskati si jo morate v tujini.

Vaš duh je prepojen z vzori našega naroda. Po idealih, katere ste čpali iz bistva nepokvarjenega naroda, hočete pozneje v zreli moški dobi delovati za slovensko ljudstvo. Mlade duše zato potrebujejo vednega navduševanja in medsebojne pomoči, sicer materialistični velikomestni duh zamori v kali vsak idealen vzlet mladih akademikov. V teh ne-

Listek.

Bog je potrpljiv ali pravičen.

Istiniti prigodek. — Ruski spisal grof Leo Tolstoj.

(Konec.)

Z doma Aksenovu ni nikdo nič pisal in tako ni vedel, ali živi še njegova žena ali ne.

Pritirali so nekokrat v zapor nove jetnike. Na večer so se zbrali stari jetniki okoli novih ter jih spraševali, odkod je kdo doma in kaj je kdo zakrivil. Tudi Aksenov se je vsedel na svojo posteljo kraj novincev in pobesivši oči, poslušal, kar so drugi pripovedovali. Jeden izmed novih jetnikov, visok, zdrav starec, imajoč kakih šestdeset let, nosil je redko, podrezano brado. On je baš pripovedoval, zakaj so ga izgnali.

»Tako-le, bratje moji«, reče on, »baš zaradi nečesa sem prišel sem. Izpregel sem vozniku konja s sanmi. To so slišali ljudje ter rekli: ukradel je. A jaz jim nato: hotel sem samo hitreje priti domov — pustil sem slej konja. Pa tudi voznik mi je prijatelj. Govorim li istino?«

»A ne, ukradel je«, rekli so samo oni.

A tega niso ni znali, kaj in kje sem ukradel. Bilo je činov, zaradi katerih bi bil že davno sem prišel, da so mi mogli doka-

zati, a glej, sedaj so me dotirali sem tudi proti postavi.«

»A kaj lažeš, ko si že bil v Sibiriji, samo nisi dolgo gostoval...«

»A od kod si ti?« vpraša jeden izmed jetnikov.

»Iz mesta Vladimira, tamkajšnji prebivalec. Imenujejo me Makarja, a pridevek mi je Semenovič.«

Aksenov povzdigne glavo in ga vpraša:

»Semenovič, si-li slišal v mestu Vladimiru za trgovce Aksenove? Živijo li še?«

»Kako ne! to so bogati trgovci; oče jim je v Sibiriji. Grešnik kakor mi... A kaj si ti dedec storil?« vpraša zopet Semenovič Aksenova.

Aksenov ni hotel pripovedovati o svoji nesreči; vzdahne samo in reče:

»Zakrivil sem, pa sem tukaj že šestindvajset let v ječi.

A Makar Semenovič ga zopet vpraša:

»Pa kaj si storil?«

»Zagrešil sem... zaslužil sem« — in Aksenov ni hotel dalje pripovedovati; no, drugi jetniki, njegovi sodrugi so povedali novincu, kako je Aksenov prišel v Sibirijo.

Rekli so, kako je na potu nekdo ubil trgovca in podvrget Aksenovu nož in kako so ga baš zato zastonj obsodili.

Ko je to začul Makar Semenovič, pogleda Aksenova, lopne z rokama po kolenih in reče:

»Glej čuda... glej čuda! Ali si se postaral, dedec!«

Povpraševali so ga, čemu se čudi in kje je videl Aksenova; toda Makar Semenovič jim ne reče ničesar, samo vzklikne:

»Čudesa so to, deca, čudesa! Sodba nama je torej to razsodila, da se zopet sestaneva.«

Te besede so vzbudile v Aksenovu misel, morebiti, da bo ta človek vedel, kdo je ubil trgovca. In reče:

»Morda si že prej čul, Semenovič, za ta prigodek, ali si mene kdaj prej videl?«

»Kako ne bi čul! To se je orilo po vsej zemlji. Da, da, ravno se je to že prigodilo, pa kar sem tudi čul, sem že pozabil«, reče Makar Semenov.

»Morebiti da si čul, kdo je ubil trgovca?« vpraša Aksenov.

Makar Semenov se nasmeje in reče:

»Pa to je očitno: oni ga je ubil, v čegar vreči se je nož našel. A ako je kdo tebi podvrget nož, pa ni vlovljen — nisi ti lopov. Pa kako ti je človek mogel nož vreči v vrečo. Pod vzglavjem ti je bila. Ti bi očutil.

In na mah, ko je Aksenov začul te besede, porodi se mu misel, da je baš ta človek

varnostih Vam ponujata važno zatorišče slov. katol. akad. društvi: »Danica« na Dunaju in »Zarja« v Gradcu, ki Vas najprisrčneje vabita v svojo sredo.

Program »Danice« in »Zarje« Vam je znan: na svoj prapor smo si napisali: »Na delo krščansko!« Katoliški sta »Danica« in »Zarja«; krščanstvo je princip našega svetovnega naziranja, ker nas je svetovna zgodovina prepričala, da le ono daje človeškemu srcu pravo uteho, srečo in zadovoljnost in da je le po njem in v njem mogoč pravi napredek narodov. Z resnim delom na vseučilišču si hočemo utrditi svoje krščansko prepričanje, da kedaj nastopimo kot možje, kristalni značaji. Mi hočemo izvrševati krščanstvo praktično v zasebnem življenju, a spraviti hočemo krščanske narode tudi v javnosti, med inteligenco do veljave.

Narodni sta »Danica« in »Zarja«. Naše krščansko prepričanje ne ovira in ne mori naše domovinske ljubezni. Mi hočemo duševno in gmotno razviti narod, da tudi on, dasi majhen, stopi na svetovno pozorišče in pokaže svetu, kaj premore. Zato se borimo in moramo boriti, ker to zahteva naravni zakon, pravica do obstoja. Krščansko svetovno naziranje pa ne nasprotuje domovinski ljubezni, ampak jo pogloblja in ji daje filozofski temelj, ker s tem, da branimo narodna prava in vzore ter jih razširjamo, vršimo jedno najvažnejših dolžnosti, katere nam nalagata vera in socialna odgovornost napram rodnemu ljudstvu. To je naše prepričanje. Tega se hočemo držati. Ne bojimo se boja za pravice naroda, pripravili se bodemo zanj dobro in bili ga odločno in trezno. »Danica« in »Zarja« hočeta pospeševati izobrazbo razuma, kar upata doseči zlasti z izbrano knjižnico, znanstvenimi predavanji na prijateljskih večerih in literarnim klubom, gojiti pa hoče tudi kulturo srca po preje navedenih načelih. Ne samo razum, ampak tudi srce naj pride do veljave. Globoka ljubezen do Boga, domovine in vsega trpečega človeštva naj prešinja naša srca, da ideja krščanske demokracije vedno globlje prodre v srce vsakega posameznika in celega naroda. Naše število narašča, kar kaže, da dobiva naš program vedno več odobravanja in tal med slovenskim dijaštvom. Upamo, da se nam tudi Vi pridružite, da bodemo skupaj delovali za stare narodove vzore po geslu: »Bog in narod!«

Na zdar! Na svidenje!

Za odbor »Zarje«:

Za odbor »Danice«:

Jos. Dermastija m. p.
t. č. preds.

Mat. Lavrenčič m. p.
t. č. preds.

Politični ogled.

Žena prestolonaslednikova kneginja Hohenberg je srečno povila dečka. Mnogi Ogrji ne pripoznavajo, da bi bila odpoved prestolonaslednika, s katero je svojim otrokom odrekel vse pravice na prestol avstrijski, veljala tudi za Ogrsko. Za to pozdravljajo novorojenega dečka kot kraljevega princa.

Beda v Nemčiji. V blaženi Nemčiji ni vse tako kakor mislijo tisti nemški odrešenci v naši državi, ki vedno škilijo preko črnokoltih kolov. Vsled zadržanja poljedelcev je nastopila po vsi Nemčiji tolika draginja, da je ljudstvo še ne pomni take. Posebno je draginja v mestih, kar se tiče najvažnejših pridelkov živeža. Cene mesu so grozno poskočile, tako da povprečno ljudstvo ne more več jesti mesa. To prihaja od tega, ker so nemške meje vsled raznih živinskih boleznih zaprte uvozu in sicer iz Rusije, Avstrije in Nizozemske. K vsemu temu pa še proti ljudstvu nov državni dolg dveh milijard mark. Res lepi časi se bližajo za blaženo Nemčijo.

Črnogora oborožuje? Iz Dubrovnika pišejo v dunajsko »Reichswehr«, da se v Črnogori vsestransko in na tihem oborožujejo. Že dalje časa se vidi na raznih krajih Črnogore italijanske vojaške inženere, ki pa pravijo, da potujejo po Črnogori le iz znanstvenih namenov. Ti inženieri, tako se poročava v »Reichswehr« — da imajo pogosta in daljša posvetovanja s knezom. — Italija in Črnogora bi radi imeli Albanijo, kjer so vedni nemiri med ljudstvom.

Dopisi.

Iz Slovenskih goric, 28. sept. (Slovenskim mladeničem.) Naprej, naprej mi četa mlada, — Slovenske domovine nada! — Že precejkrat sem zastavil svoje pero, a s toliko resnostjo še nikoli ne kot danes. V mislih so mi že trdo pred durmi stoječe deželnozborske volitve. Ni še dolgo tega, kar je »Slov. Gospodar« pisal, da bodo pri letošnjih deželnozborskih volitvah gotovo sodelovali tudi naši probujeni mladeniči. V tem oziru se obračam tudi jaz do vas, dragi tovariši: Pogumno pojdim tudi mi, mladeniči v volilni boj pomagat očetom našim ter naši krščansko-slovenski stranki do zmage.

Zakaj in kako naj mi mladeniči sodelujemo pri deželnozborskih volitvah? Prvič nas kliče v volilni boj naše domovine glas. Naša domovina je v nevarnosti.

mogel po noči spati, in že ga je obvezala taka stiska, da ni vedel, kaj bi počel.

Jedenkrat, baš po noči, sprehajal se je Aksenov po zaporu, in na mah opazi, da se siplje zemlja pod jedno posteljo. Ali ko je tja prišel, skoči Makar Semenovič izpod postelje in s preplašenim licem pogleda Aksenova. Aksenov hoče mimo njega kakor da ga ne vidi in ne sliši; toda Makar ga pograbi za roko in mu pripoveduje, kako je prekopal prehod pod stenami in kako on nosi vsak dan zemljo v sarah in jo iztresa na ulico, kadar jih ženejo v raboto.

On reče:

»Samo molči, stavec, jaz bom tudi tebe izvedel. A ako poveš, mene bodo izšibali do krvi, tebe bom pa jaz potem ubil.«

»Zakaj bi pobegnil, a ubiti me ti ne moreš, ker si me že davno ubil. Da rečem na te — to bom videl: bodem li ali ne, temveč kakor Bog odloči.«

Drugi dan, ko so vojaki gnali jetnike na raboto, opazili so, da Makar Semenovič iztresa zemljo. Preiskali so zapor in našli luknjo. Načelnik pride v zapor in prične vse izpraševati, kdo je izkopal luknjo. Vsi so se branili. A oni, kateri so vedeli, niso hoteli izdati Makara Semenoviča, ker so vedeli, kaj ga čaka: šibe do krvavega.

Zatorej je pač naša sveta dolžnost, da se kot pravi domoljubi postavimo tudi mi, mladeniči v bran proti sovražniku domovine. Posnemajmo v tem oziru mlade Bure! Celo desetletni fantje so branili prostost mile domovine, mnogi izmed njih je dal zanjo svojo kri, svoje življenje. Od poslancev je odvisno, kake postave da se sklepajo; so one v blagor ali nesrečo domovine. Ako bi se torej izvolili n. pr. poslanci, katere bode priporočal lažnjivi kramarski list »Štajerc«, bil bi to smrtonosen udarec naši domovini, kajti ti možje bi delovali le v korist kramarjem in pa — Nemčiji. Drugič nas vodi v volilno borbo naš narodni ponos. Kajti neizbrisna sramota bi bila za nas Slovence na Štajerskem, posebno za slovenske kmete, če bi se dali zvoditi za nos nekaterim pritepenim nemškim kramarjem, a poštene domačine pa bi pustili na cedilu.

S prstom bi se kazalo na nas spodnještajerske Slovence, ako bi vrgli naši kmetjevolilci svoj stanovsko-narodni ponos v stran ter bi volili možje, ki prisegajo na protikmetški in protinarodni program nemškutarsko-kramarskega »Štajerca«.

Skrbimo torej tudi mi mladeniči z vsemi silami, da bodo izvoljeni značajni, za naš kmetški in narodni blagor vneti možje. Ako se nahaja v občini le eden za agitacijo vnet slovenski mladenič, lahko pripomore našim do zmage. Prigovarjajmo svoje očete, sosede in še vse nezavedne volilce, da ne ostanejo na dan volitve doma, saj se gre za obstanek kmetškega stanu. Posebno mladeniči Slovenskih goric, pojdim navdušeno na pomoč pošteni slovenski stvari. Nasprotniki bodo delali na vse kriplje, da si osvojijo mariborski volilni okraj. Glejmo, da jim prečrtamo njih izdajalske in našemu kmetu in slovenskemu narodu pogubonosne načrte, da v Slovenskih goricah ne bo volilnega moža, ki bi volil možje, ki klečeplazijo za privandranimi tujci. — Mladeniči, torej na delo domoljubno! Vodi naj nas bratska sloga, nobenih osebnosti, nobenih samovoljnosti, naše geslo bodi v tem pravičnem boju »Vse za vero, dom, cesarja!«

Mladeniči slovenski, ko pride dan volitve in vaši očete ne bodo mislili iti na volišče, stopite tedaj pred očeta ter jih prosite, da naj gredo volit in obljubite jim, da hočete vi še marljiveje delati in jih vselej ubogati. Torej mladeniči slovenski, vsi na krov, vsi v boj za naš kmetški stan ter za obstanek in čast našega naroda, da sovražnika odvrnemo in zmagamo ter svoj ljubi dom otmemo sužnosti in potujčenja. V to pomozi Bog!

Iz Konjic. (Veselica,) katero so priredili konjiški rodoljubi v prid Dijaškemu

Tedaj se obrne načelnik k Aksenovu. Poznal je Aksenova kot poštenega človeka in ga vpraša:

»Stavec, poštenjak, povej mi, kdo je to storil?«

Makar Semenovič je stal kakor da se ga to nič ne tiče, gledal na načelnika, a na Aksenova se ni niti ozrl. Aksenov je trepetal kakor šiba na vodi in ni mogel dolgo niti besedice izpregovoriti. Misli si je: Ako zatajim, zakaj da mu oprostim, ker me je ubil. Milo za drago naj se mu poplača za moje mučenje. Ako povem, ga bodo vsaj izbičali, a moji duši bo ložje.

Načelnik ga je še jedenkrat vprašal:

»No, stavec, povej mi istino, kdo je izpodkopal steno?«

Aksenov, pogledavši na Semenoviča, reče:

»Ne morem reči, vaše blagorodje. Bog mi ne veli, da povem. In jaz ne bom. A vi sedaj delajte z menoj karkoli hočete — vaša je moč.«

Dolgo je nagovarjal načelnik Aksenova, toda on ni hotel na noben način izdati storilca. In tako niso vedeli, kdo je izpodkopal steno.

Drugo noč, ko se je Aksenov vlegel v svojo posteljo in že skoro zadremal, začuje, da je nekdo prišel in se vsedel kraj njegovih nog. Pogleda v tmino in spozna Makara.

ubil trgovca. Aksenov vstane in odide. Celo noč ni mogel spati. Objela ga je neka toga in začelo se mu je dozdevati, da vidi svojo ženo baš tako, kakoršna je bila tedaj, ko ga je spremila zadnjikrat na sejem. Tako jo je baš videl kakor živo, videl njeno lice in oči ter čul, kako se mu je smejala in govorila. Zopet se mu je predočila deca taka, kakoršna je bila še za mlada — majhna, jedno dete v kožuhu, a drugega še na prsih. Tudi sebe se je spomnil, ko je bil še mlad — vesel; spomnil se je, kako je sedel na pragu krčme, ko so ga zgrabili, in igral kitaro in kako mu je tedaj trepetala duša od veselja. A spomnil se je tudi onega usodnega kraja, ko so ga šibali, spomnil se je tudi rabeljna in ljudstva okoli njega, lisic in jetnikov ter svojega šestindvajsetletnega jetniškega življenja in svoje starosti. Taka žalost je obšla Aksenova, da si je hotel končati življenje.

»A vse to zaradi tega zlobnika!« mislil si je Aksenov.

Popadla ga je taka jeza, da je hotel vrniti Makarju Semenoviču šilo za ognjilo, a tudi sebi je želel konec takemu življenju. Po cele noči je čital molitve, toda ni se mogel pomiriti. Po dnevu ni nikdar šel k Makaru Semenoviču, ter se sploh ni niti kedaj nanj ozrl.

Tako sta minula dva tedna. Aksenov ni

domu v Celju, se je izvrstno obnesla. To pa je konjiške Nemce, kateri kaj enakega za ves svet ne spravijo skupaj, (saj se je jeden njih izrazil: »Wir Deutschen bringen so was nicht zusammen«.) napravilo kar besne. V lažnjivih in skrajno neumnih ter podlih dopisih v »Deutsche Wacht« in v »Tagblattu« napadajo nekatere konjiške Slovence, med njimi tudi take, kateri sicer za prireditve te veselice nikakih zaslug nimajo, so pa dopisniku drugače neljubi. No, dopisnik se ni brigal prav nič za resnico, temveč je le porabil to priliko, da vdari po osebah, katerim se ima on za marsikaj zahvaliti.

Najprvo se je ta junaški dopisnik spravil nad uboge viničarje, katerih je bilo vse črno (!) pri veselici, o katerih je pa vedel, da se ne morejo braniti pred podlimi njegovimi napadi v časnikih. Kaj pa so zakrivili ti reveži tako groznega, da jih je opazovalec naše veselice zapisal v črno knjigo? I, nič drugega, kakor da so si iz same radovednosti to veselico nekoliko ogledali, a vsled tega so pri dopisunu v tako nemilost padli. Potem imenuje dopisnik imenoma nekatere blagorodne gospode, kateri si gotovo zaslužijo lepših in boljših imen kot pa dopisnik v »Deutsche Wacht«. Nato se spravi nad nekega kneževga oskrbnika, kateri se pa za politiko toliko briga kakor dopisnik za resnico, ter je v tisti dopis tako po nedolžnem prišel, kakor Pilat v apostolsko vero, ker mu vse mogoče in nemogoče očita. Pa tudi kneza samega ta revček ošteva, kako da se ta predrzne brez njegovega dovoljenja vzeti v službo nekatere nenemce. Potem mora še seveda opsovati goste s »šreiberji, pfa« itd., prav po svoji navadi.

Čutil je tudi potrebo kritizirati petje in godbo. Seveda so mu pevci, o katerih se je prvak konjiških Nemcev izrazil: »Wenn die Windischen sonst nichts können, singen können si wohl schön, ganz anderst wie die Deutschen«, peli grozno »falsch« in godbi ne more odpustiti, da je igrala brez not. Strašansko! Potem, ko je svojega prijatelja obdelal in počastil z naslovom »hergelauf . . . Krämer«, je še pohvalil nekatere svoje pristaše. Posebno mu pa imponira neki »Bäuerlein«, katerega so Nemci naprosili in mu s pijačo dali korajžo, na bi šel v Narodni dom. Čudno je le, da še tistih dekel, katere so bile od g. . . . in drugih kot ogleduhinje tje poslane, ne omeni. Nato začne šteti konjiške Slovence, katerih našteje le 13 (naprej revček najbrž ne zna šteti) no, Nemci, kateri berejo celjsko žabo, si pač mislijo pri tem dopisu, da ali morajo biti ti Slovenci tako grozni Štampiharji, ali pa Nemci taki slabiči,

da to malo številce konjiških Slovencev toliko trumo tamkajšnih Germanov kar v žakelj dne. Dopisnik celjske žabe je bil seveda prepričan, da bode njegov dopis žilave konjiške Slovence kar pometal tja, kamor si jih on želi. Ti so pa vendar toliko trdosrčni, da tej iskreni želji njihovi niso in tudi ne bodo nikdar vstregli, naj še »Vahtarca« o njih tako grozne laži trobi med svet. Z enakimi dopisi pa bode dopisnik ravno nasprotno dosegel, kar namerava. Kdor ima maslo na glavi, naj ne hodi na sonce, pravi neki pregovor in dopisniku v »Deutsche Wacht« bi bilo svetovati v njegovo lastno korist, da se včasih na ta pregovor spomni.

Iz Središča. Naš trg je bil letos priča dveh redkih, prav lepih slovesnosti. Dva najodličnejših naših rojakov sta obhajala — mil. g. Lavrencij Herg, apostolski protonotarij in stolni prošt mariborski, dne 10. avgusta, in mnogočastiti gospod Matija Šinko, dosluženi bogoslov. profesor in župnik v pokoju, dne 21. septembra t. l. — tukaj v svojem rojstnem kraju petdesetletnico mašništva. Samo ob sebi je umevno, da si je trg Središče nadel ob teh priložnostih slavnostno obleko in se okinčal z narodnimi in cesarskimi zastavami. Pokanje s topiči, mirozov z godbo in lampijoni ter kres vrh gradišča je privabil obakrat mnogo ljubih sosedov štajerskih, hrvaških in ogrskih na slavnost v ozaljšani trg, ki je z veseljem vsprejel veliko povabljenih odličnih gostov duhovskega in svetnega stanu. Zlati sv. maši sta služila pri istem oltarju, kakor pred 50. leti svojo prvo sveto mašo, v dično ozaljšani zunanji kapelici Središke podružnice M. B. 7 žalosti, ki je dobila zlasti po darežljivosti mil. g. stol. prošta L. Herg, in središkega rojaka g. Franca Hočevar, mariborskega vinskega trgovca, v ta spomin lično ograjo z močnim podzidkom. Dne 10. avg., ko je služil zlato mašo mil. g. Lavrencij Herg v škofiji opravi, je razložil pomen in imenitnost slovesnosti pod gričem zbranim tisočerim vernikom mil. gospod kanonik in bogoslovski ravnatelj dr. Ivan Mlakar; dne 21. septembra pri vlč. g. Šinkovi zlati maši pa mil. g. kanonik in stolni župnik F. I. Bohinc. Stregli so zlatomašnikom pri sv. maši sami rojaki. Na domu, kamor so ju moleč sv. rožni venec in v lepem redu spremile beloblečene dekleta Marijine družbe in navzoči verniki, vršile so se potem čestitke odborov in posameznikov. Mil. g. Lavrencija Herg je imenoval trg Središče svojim častnim občanom, mnogoč. g. Matijo Šinko pa Središko bralno društvo »Edinost« svojim častnim članom, katere diplome so se jima izročile ob teh prilikah. Najlepšo čestitko, ki se je javno

prebrala, sta prejela vsak posebej od premilost. knezoškofa dr. Mihaela Napotnika, ki v znesenih besedah proslavlja zasluge naših rojakov za cerkev in narod. Pri gostoljubni mizi, v krogu mnogih č. g. duhovnikov in lajkov, so se izrekle še razne prisrčne napitnice in prebrale mnogoštevilne brzojavke. — Ker je »Slov. Gosp.« že prinesel životopis našega prvega rojaka, mil. gosp. stol. prošta, povodom njegove zlate maše dne 25. julija t. l. v Mariboru, naj sledi tukaj kratek opis življenja drugega letošnjega središkega jubilanta. — Matija Šinko se je narodil dne 10. septembra 1829 kot zakonski sin Matjaža Šinka, kovača v Središču h. št. 120, sedaj 6, in Helene roj. Borko. Fanteka bistre glave in plemenitega srca so poslali stariši po nasvetu strica Lovrenca, takratnega oskrbnika pri grofu Erdödy-u v Kutini na Hrvaškem, v Varaždin, kjer je šestrazredno gimnazijo l. 1846. dovršil vseskozi z odliko. Istotako je odlično uspeval v modroslovju v Zagrebu in pozneje v bogoslovju v Gradcu, in tukaj je bil posvečen v mašnika dne 20. septem. 1852. Pri novi maši na rožnensko nedeljo mu je pridigoval Božidar Raič, takrat kaplan v Slivnici pri Mariboru. Prvi dve leti je bil za kaplana pri Sv. Lovrencu v Puščavi, od koder so ga l. 1854. poklicali za adjunkta in učnega prefekta v bogoslovno semenišče v Gradcu. Radi bolehavosti v mestnih zidinah je čez 4 leta spet šel za kaplana k Sv. Lenartu v Slov. gor. Septembra 1859 mu je vladika Anton Martin Slomšek izročil profesuro pravoslovja na novoustanovljenem bogoslovnem učilišču v Mariboru. To službo je izvrševal prav vestno 16 let ter si zagotovil pri vseh svojih učencih blag spomin. L. 1875 je postal župnik v Ljutomeru. Popravil je ondi župniško cerkev, olepšal s slikami njeno ladijo, prenovil župnišče in zboljšal gospodarstvo. V začetku l. 1883 se je preselil v župnijo Gornje Sv. Kunigunde. Koncem l. 1893 pa je stopil v stalni pokoj, katerega zavziva v naši sredini. — V proslavo naših rojakov je napisal vlč. g. duhovni svetnik in markovski župnik, g. Matej Slekovec lepo zgodovinsko delce: »Kapela žalostne Matere božje v Središču in njen častni venec«, kjer se ozira v prošlost zvestonarodnega trga Središkega in imenovanega Marijinega svetišča, kakor tudi sporoča potomcem slavo njegovih vrlih in zaslužnih mož. Trg sam n. pr. je dal zadnjih 200 let sv. Cerkvi izmed svojih sinov 36 duhovnikov in občine Središke župnije 26 ozir. 27 z vštetim enim še živečim čast. gospodom, ki sicer ni bil tukaj rojen, pač pa tukaj odgojen in izšolan. Še sedaj živečih duhovnikov iz Središke župnije je lepo število 16. Dal Bog obema slavljenčema učkati še biserne sv. maše!

Aksenov reče: »Kaj hočeš še od mene? Kaj delaš tukaj?«

Makar Semenovič je molčal. Aksenov se vzdigne na roke in nadaljuje: »Kaj hočeš? Odidi! Vojaka bom klical.«

Makar Semenovič nagne se bliže k Aksenovu in šepetajoč mu reče:

»Ivan Dimitrijevič, oprost mi!«

»Zakaj bi ti oprostil?« odgovori Aksenov.

»Jaz sem ubil onega trgovca, jaz sem ti podvrget krvavi nož. Tudi tebe sem hotel ubiti, ali na dvorišču je nekaj zašumelo, in tedaj sem ti hitro vtaknil nož v vrečo ter utekel skozi okno.«

Aksenov je molčal — ni vedel, kaj bi rekel.

Makar Semenovič, spustivši se s postelje, pripogne se k zemlji in reče:

»Ivan Dimitrijevič, oprost mi, oprost mi zaradi Boga! Prijavil se bom, da sem trgovca ubil in tebe bodo izpustili. Vrnil se boš domov.«

Aksenov reče: »Lehko je tebi govoriti, a težko meni trpeti? Kam hočem sedaj? . . . Žena mi je umrla . . . deca me pozabila, nikamor se nimam vrniti . . .«

Makar Semenovič ni hotel vstati s tal, temveč z glavo na zemlji je govoril:

»Ivan Dimetrijevič, oprost mi! Ko bi me z bičem izbičali, bi mi ložje bilo nego

mi je sedaj. Kako se ti drznem še sedaj v oči pogledati . . .? Tebi sem se jaz itak usmilil — nisi povedal . . . Oprosti mi zaradi Krista! Oprosti mi zlobniku skesanemu!« — In zajoče.

Aksenov začuvši, da se Makar Semenovič joče, začne sam vroče solze liti in reče:

»Bog ti oprost; morebiti da sem jaz stokrat večji grešnik od tebe!«

In nehal je Aksenov misliti na svoj dom. Nikamor ni hotel iz ječe; samo mislil je o poslednjem času.

Makar Semenovič ni poslušal Aksenova, javil se je, da je krivec . . . . A predno je prišel ukaz, da se Aksenov povrne domov, — bil je že mrtev.

Božidar Flegerič.

Smešničar.

Čudna sprememba. — Žena (bolnemu možu): »Ljubi mož, vendar ni bilo dobro, ako glede svojega premoženja izrečeš svojo zadnjo voljo.« Mož: »Čudno! Odkar sva poročena, si imela vedno ti zadnjo voljo, kako pač pridem jaz naenkrat do tega.«

Usmiljen ropar. Neki gospod, ki je bil oropan, reče žalostno roparju: »Za to uro, ki ste mi jo vzeli, mi je jako žal, ker je nenadomestljivo darilo pokojnega sterega očeta.« Ropar: »No potem jo smete še enkrat naviti.«

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

Volilni shod. V nedeljo dne 5. oktobra t. l. ob 3. uri popoldne se vrši shod deželno-zborskih volilcev v hiši g. Ant. Korenjak pri Sv. Barbari v Halozah. Volilci se vabijo! Shoda se udeleži g. dr. Jurtela. — Pripravljalni odbor.

Katol. politično društvo za okraj Sv. Lenart v Slov. gor. priredi v nedeljo, dne 12. oktob. političen shod pri Sv. Lenartu in 19. oktobra pri Sv. Treh kraljih v Sl. gor.

Polit. društvo »Sloga« v Ormožu priredi v soboto dne 4. oktobra 1902 ob 10. uri predpoldne v dvorani okrajnega zastopa v Ormožu izvanredni občni zbor. Pri istem se bode proglasil kandidat za volitev v deželni zbor. Z ozirom na veliko važnost tega zborovanja pričakujemo, da se volilci istega gotovo udeleže.

Zaupni shod za brežiški okraj. Dne 1. okt. se je vršil v Rajhenburgu zaupni shod volilcev brežiškega, sevniškega in kozjanskega okraja. Pozvani so bili zastopniki vseh stanov, ki so se tudi odzvali v obilnem številu povabilu. Sedemnajst občin in mnogo posameznikov je poslalo pismene in brzojavne izjave, ostale občine so bile zastopane po županin in odbornikih. Vsi navzoči in vse izjave so bile kakor en mož za kandidaturo g. Žičkarja, ki je isto tudi prevzel. Dosedanjo taktiko slov. poslancev glede abstinence je shod odobral tembolj, ker Nemci za slov. poslance kot zastopnike slov. ljudstva nimajo drugega, kakor preziranje, posmeh in zaničevanje, vlada pa nič boljša ni. Tudi za prihodnje se kandidatu glede vstopa v deželno zbornico ne vežejo roke, ampak se mu prepusti popolna prostost.

Kolikokrat se sme voliti? Če ima kdo v različnih občinah posestva, potem sme voliti le v tisti občini, v kateri stanuje. Ako bitorej meščani in tržani prišli v okolice volit, pokažite jim pot v mesto ali trg nazaj! Če ne stanujejo med vami, tudi voliti ne smejo z vami. Vsak sme le enkrat voliti. Grajščak voli za grajščaki, meščan za meščani. — Kdo zgubi volilno pravico? Volilno pravico zgubi 1., kdor je pod jerobom ali kurtatelom; 2., kdor dobiva miloščino iz občinske blagajne, ali jo je še pred letom dobival; 3., kdor pride v konkurz (krido); 4., kdor je bil kaznovan zavoljo tatvine, izneverjenja ali goljufije, pa še ni potekel postavni čas, v katerem nasledki takih kaznij izginejo (pri zločinah ali hudodelstvih v 5 letih, pri prestopkih v 3 letih).

Odlikovanje. Cesar je podelil računskemu revidentu višjesodnega računskega oddelka v Gradcu, gosp. Mat. Trobcu naslov računskega svetnika.

Cesar je daroval iz svojih privatnih dohodkov 1000 kron za pogorelece v Podovi.

Umril je v Ormožu gosp. M. Kukovec, posestnik in mestni stražmešter v pokoju, v 72. letu svoje starosti. N. v m. p.!

Slana je naredila mnogo škode tudi v jareninski župniji. V občini Pesnici je slana posmodila skoro vso ajdo. Tudi v vinogradu je naredila nekaj škode. Ker letos pri nas ni bilo toče, je pa bil na grozdu trtni pikec. Toda kar še ta ni ugonobil, vzela je bolj v nižavah slana. Kako ubog je pač naš kmet, in vendar ga še gospoda imenuje za »tumiše bauer.« Bog se nas usmili! —e—

Omejitev živinskega prometa. Zaradi rudečice (perečega ognja) je prepovedano svinje uvažati na Ogrsko iz polit. okrajev Feldbach, Hartberg in Ptuj; zaradi svinjske kuge je prepovedano uvažati svinje na Ogrsko iz polit. okraja Ptuj.

Trtna uš. Celjsko okrajno glavarstvo je izvoz trsja, radi trtne uši, prepovedan iz občin: Sv. Jurij ob juž. železnici, Kalobje, Dramlje, Sv. Rupert nad Laškim, Laško, Celje.

Iz pošte. Med sv. Andražom v Leskovcu in Sv. Vidom pri Ptujju bo hodil od 2. t. m. vsak dan poštni sel. Vozi se pa pošta od Ptujja do Leskovca.

Dopustnikom in rezervnikom v brežiškem okraj. glavarstvu! Letošnji pregledni zbor za dopustnike in rezerviste v brežiškem okrajnem glavarstvu se bo vršil in sicer za sodni okraj Kozje dne 13. vinotoka za občine: Dobje, Kozje, Drenskobro, Buče, Gorjane, Podsreda, Koprivnica, Loka, Lastnič, Križe, Podčetrtek in Mrčnarsela, dne 14. za občine: Pilštanj, Prevorje, Sv. Peter, Planinskavas, Prešično, Sedlarjevo in Zdole, dne 15. za občine: Sopote, Imeno, Sv. Vid, Velikikamen, Verače, Veternik in Virštanj; za sodni okraj Sevnica: dne 17. vinotoka za občine: Anže, Armeško, Blanca, Brezje, Gorica, Sevnica, Planina, Raztes in Rajhenburg, dne 18. za občine:

Senovo, Sabukovje, Stolovnik in Golobinjek; za sodni okraj Brežice: dne 20. vinotoka za občine: Artiče, Bojsno, Mostec, Gaberje, Globoko, Kapele in Loče, dne 21. za občine: Mihalovce, Vel. Obrež, Pišece, Pletenje, Brežice, Rigonce in Sakot, dne 22. za občine: Sela, Sromle, Videm in Bizeljsko. — Pregledni zbor se bo vršil vsakokrat točno ob 9. uri dopoldne. Dopustniki in rezervisti, kateri ne bi prišli k preglednemu zboru, imajo priti brez opomina dne 6. listopada v Celje, sicer bi bili strogo kaznovani.

Prosta služba. Za Štajersko je razpisano mesto enega cestnega mojstra z letno plačo 1.000 K z doklado 200—300 K in obhodnimi dokladami! Dobi tudi pravico do pokojnine. Prošnje se morajo vsaj do 15. okt. vložiti na c. kr. namestništvo v Gradcu.

Brod pri Orešju pri Mariboru se je moral ustaviti za vsak promet. Bajse so se preiskale žice ter se je našlo, da so jako obrabljene.

Goreti je začel v soboto zvečer okoli 7. ure hlev posestnika Jožefa Kocbeka v Zerkovcih pri Mariboru. Ogenj je uničil hlev in seno, ki je bilo spravljeno. Došle požarne iz Paker in Maribora so mogle le zabraniti, da se ni ogenj dalje razširil. Sumi se, da je kdo zažgal. Posestnik je zavarovan.

Vinski sejem se vrši v Gradcu od 9. do 12. oktobra 1902.

Celjan prijet v Zagrebu. V Zagrebu so zaprli Josipa Rozmana iz Celja, ki je ušel iz bolnice usmiljenih bratov in nekemu Miji Trbušiču ukradel 190 kron.

Radi zagrebških demonstracij obsojeni Slovenec. V Zagrebu je bil v soboto obsojen radi zagrebških demonstracij pekovski pomočnik Franc Omerzel iz Podsrede, občina Križe pri Brežicah, na tri mesece zapora.

V Savi je utonila minoli teden pri Trbovljah 24 letna šivilja Antonija Markovič pri kopanju. Našli so jo še le čez teden dni.

Celjske novice. Umril je v Teharjih gostilničar Jurij Lemež, ki je imel prej dolgo časa gostilno v Celji. Bolehal je na neozdravljivi bolezn. — Nemški turnarji iz Ljubljane, Gradca in Celja imeli so preteklo nedeljo telovadno slavnost, ki pa se je klaverno obnesla. — Za »Večer v slovenskem raj« se delajo velikanske priprave.

Iz Potoka v Zadrecki dolini. Dne 23. septembra je doživela naša okolica strašen prizor. Ob tretji uri popoldan se je začel dvigati iz Potočke vasi v velikanskih, temnorujavih plasteh neznan dim, in kmalu je zaplapolal nad njo v strašnem valovju daleč gori v ozračje žareči plamen. Zanetil se je namreč ogenj v neki hiši sredi vasi in od tod razširil v nepopisljivo hitrostjo na dvanajst drugih poslopij. Ko se je zapazil ogenj, jelo se je zvoniti pri vseh bližnjih cerkvah, na kar so prihiteli v strahu in trepetu vaščani, ki so bili večinoma pri delu na polju, kakor tudi velika množica dobrih okoličanov, da bi rešili, kar bi se dalo rešiti. Na pomoč so prihitela tudi slav. prostovoljna gasilna društva iz Rečice in Mozirja. Velespoštovani gospod oskrbnik gornjegrajskih graščinskih posestev pa in velecenjeni g. Turnšek sta preskrbela, da se je prišlo na pomoč iz Nazarij z dvema zasebnima brizgalnicama. Ker so tudi Pobrežani pripeljali svojo brizgalnico, bilo je pet gasilnih strojev, in tako je bilo mogoče omejiti ognjeno silo, katera bi sicer vničila celo vas. A gorje sredi vasi še s tem ni ponehalo. Prasket ognja, pokanje tramovja, vdiranje stropov, rušenje zidovja je povzročilo ubogim nesrečnikom v srcu neznosno tugo, katera se je pojavljala v premnogih obupnih vzdihih. Žalostno ihtenje otrok okrog plakajočih mater je moralo izvabiti vsakomur iz očij solzo sožalja, in bil si pripravljen prevzeti del njihovega gorja. In kako tudi ne? Saj ti je povsod donela na uho ista žalostna pesem, da jim je namreč nesreča opustošila stanovanje, vničila obleko in hrano, skratka, pobrala jim vse, česar nimajo na sebi. —

Umevno je torej, da je beda v Potočki vasi sedaj velika. Škode je blizu 20.000 K in sedemindvajset oseb je brez stanovanja in brez hrane. Bog daj mnogo usmiljenih src in dobrotljivih rok za uboge reve! Koncem poročila v tej veliki nesreči se izreka na željo vseh Potočanov in na željo tukajšnjega županstva vsem gasilcem najiskrenejša zahvala. Požarni brambi na Rečici in v Mozirju pa lahko stavimo v vzgled drugim požarnim brambam, zakaj delavnost, spretnost in čudovito drznost teh ognjegascev je bilo na dan nesreče zares občudovati. Bog jim plati preveliki njihov trud!

Zitne cene. V Mariboru: 100 kg pšenice 14 K 80 v, rži 13 K 40 v, ječmena 12 K 90 v, ovsa 13 K 40 v, koruze 14 K 40 v, proso 14 K 80 v, ajda 14 K 40 v, fižola 20 K. — Na Dunaju: 50 kg pšenice 7 K 34 v, rži 6 K 64 v, koruze 6 K, ovsa 6 K 22 v.

Šadne cene v Mariboru. 1 kg jabolk 14 do 24 v, hrušek 14 do 28 v. JESTVINE: eno jajce 7 v, 1 kg sira 32 do 64 v, surovega masla 2 K do 2 K 80 v, 1 liter svežega mleka 18 do 20 v, posnetega mleka 10 do 12 v, sladke smetane 40 do 56 v, kisle smetane 56 do 64 v, 1 kg krompirja 5 do 6 v, čebula 16 do 20 v, česna 50 do 56 v, 100 glav zelja 3 K 60 v do 5 K.

Cerkvene stvari.

Imenovanje. Č. o. Jan. Macur, apostol. misijonar in superior oo. lazaristov v Celju je imenovan knezoškofijskim duhovnim svetovalcem.

Umrli sta. Dne 27. sept. je umrl v Mariboru č. g. zlatomašnik Jur. Klančnik iz Braslovč, ki je prišel po dovršenih duhovnih vajah na Slatini semkaj na obisk. Predpoldan istega dne je šel v parno kopel, kjer je tako nesrečno padel, da si je pretresel možgane. — Dne 28. sept. je umrl pri Sv. Martinu pod Vurberkom č. g. I. Trampuš, upokojeni župnik in zlatomašnik. Obema svetila večna luč!

V mariborsko bogoslovnico so sprejeti naslednji gg. abiturienti: Julij Baršič in Franc Dolžan iz Predtrga na Kranjskem, Blaž Dvoršak iz Sv. Antona v Slov. gor., Mihael Golob iz Št. Mihaela pri Šoštanju, Leopold Kolenc iz Št. Eme, Franc Kovča iz Gomilskega, Ivan Lamut iz Zreč, Adolf Lenard iz Rajhenburga, Franc Monetti iz Marije Puščave, Josip Ozimič iz Sv. Venčesla, Anton Pintar iz Poljčan, Anton Pohleven iz Makol, Matjaž Rodé iz Mengša, Franc Šanc iz Št. Ruperta pri Celju, Josip Šorn iz Celja, Anton Tkavc iz Laporja, Josip Zidanšek iz Špitaliča, Pavel Žagar iz Št. Petra v Sav. dolini.

Društvena poročila.

Mariborški dijaški kuhinji so darovali sledeči p. n. dobrotniki: Berdnik, kapl., namesto venca na grob Mikličev 10 K; Jož. Zidanšek, ravnatelj 20 K; Simonič, stolni vikar 10 K; ogrski Slovenec 10 K; Neimenovan 5 K; kan. Voh 10 K; Neimenovana za kruh sv. Antona 2 K; I. L. n. ž. 2 K; Neimenovan 10 K; stava »Lesar« 5 K; odvetnik dr. Lemež 10 K.

Dijaški kuhinji v Ptujju je daroval č. g. Anton Kolarič, kaplan pri sv. Magdaleni v Mariboru 15 kron. — Pristrčna hvala!

Sv. Barbara pod Mariborom. Slavnost sv. Cirila in Metoda, katero je priredila dne 21. sept. tukajšnja mladeniška zveza, se je obnesla izvrstno. Na prostornem dvorišču župnišča, kjer je stal oder, se je kar trlo ljudi. Domačini so bili častno zastopani in tudi gostje iz raznih bližnjih in daljnih krajev so nas počastili. Prišli so zastopniki društva od Sv. Urbana, Sv. Ruperta, Jareninčanje so se pripeljali na lepo okinčanem vozu, in tam sem od daljnega Št. Ilja so prišli mladeniči k nam. Benediktčani so prihiteli s slavnostnim govornikom, č. g. Muršecem in

lenarški tamburaši in pevci. Imeli smo goste iz Maribora, med njimi tudi zastopnika uredništva »Slov. Gospodarja« in »Našega Doma«. Posebno so nas razveselili trije gostje iz bele Ljubljane, ki so prišli nalašč na našo veselico, č. g. L. Smolnikar, g. Rakovec in g. Kregar. Prvi govornik, čast. g. Korošec nam je v poljudno-šaljivem govoru razjasneval pomen volitev. Vmes je povedal tudi kako šaljivo, da nam je tuintam kar po sili potegnulo ustnice na smeh. Drugi govornik, g. Muršec, je pa nam z vzgledi razložil čitanje slabih knjig in časopisov, tako, da ga je sleherni lahko razumel. Nato so nastopali mladeniči-govorniki iz vseh krajev. Č. g. L. Smolnikar iz Ljubljane se je zahvalil za vabilo na to slavnost in rekel, da je kar ginjen od današnje slavnosti, ko je videl, kako delajo naši mladeniči. Lenarški tamburaši in pevski zbor peval nam je prav lepo; domači pevski zbor je pa pesem »Slovenec sem« moral na občno željo še enkrat ponoviti. Taka je bila pri nas slavnost. Celo častitljiva hruška sredi dvorišča se lahko ponaša, ker je razprostirala mogočno vejevje čez toliko množico navdušenega občinstva. Še celo nanjo je zlezal en radovednež, da je bolje videl. Ljudstvo se je razšlo prav zadovoljno in vsem, tudi našim ljubim gostom kličemo z geslom, ki ga imamo na našem lepem zagrinjalu: Biti slovenske krvi, bodi Slovincu ponos!

Mladeniči! Dekleta! V nedeljo imajo jareninski mladeniči v »Čitalnici« po večernicah svoj podučni shod, na katerem bodeta tudi dva mladeniča govorila o shodu nepolitičnih društev v Ljubljani. Na tem shodu ima naša mlada »Zveza« svoj prvi občni zbor. Na sporedu je: Pozdrav, govori, pozdravi drugih mladeničev in deklet, volitev novega odbora, slučajnosti ter predlogi in nasveti. — Na veliko udeležbo vseh mladeničev in deklet od blizu in daleč najprijazneje vabita podpisana voditelja jar. mlad. »Zveze«. — Alojzij Drozg, voditelj; France Sekolov, tajnik.

Sv. Jurij ob Ščavnici. Toliko ljudi Sv. Jurij še ni videl pri nobeni veselici, pri nobeni izvincerkveni slavnosti, kakor zadnje nedeljo, dne 28. septembra, ko je naša mladeniška zveza priredila papeževo jubilejno slavnost. Samih vstopnic se je oddalo blizu 700. Da so bili Jurjevčani v ogromnem številu zastopani, je umevno. A prišli so tudi gostje od blizu in daleč, posebno mladeniči. Svoje zastopnike je poslal: Sv. Anton, Sv. Andraž, Sv. Peter pri Radgoni, Sv. Bolfank, Sv. Lovrenc, Ljutomer. Prihiteli so vrli mladeniči od Sv. Križa, prišli so Nedeljčani, pozabili nas niso Kapelčani. Opazili smo goste iz Ptujja, iz Maribora je med drugimi prihitel zastopnik uredništva »Naš. Doma« g. Iv. Vuk. Pripeljali so se trije mladeniči celo iz daljnega Rogatca. Pismeno so nas navdušeno pozdravili mladeniči od Sv. Barbare, iz Kozjega, domača mladeniča-vojaka iz Pulja in Beljaka. — Ker je bil slavnostni govornik zadržan, je predsednik bralnega društva g. Košar v pozdravu razložil pomen slavnosti ter nazdravil slavno vladajočemu Leonu. Ko je pevski zbor odpel pozdravne pesmi, je prišla na vrsto »Lurska pastirica«. Igra že sama na sebi resno-mila, je naredila globok utis na občinstvo. Pa so tudi igrale naše igralko! M. Mundova je bila res prava Bernardika, ki je skušala docela prepričati Lojzo (M. Pučkovo) svojo mater o resničnosti svojih prikazni. Izvrstno je igrala slepa Tilka (Milka Vršič), katera je vse ganila do srčne nega sočutja. Vredna je bila svoje nesrečne sestre Zofija (M. Bedekovič). Mina (Ivanka Košar) pa je bila istotako prava grajska guvernanta ali »godrnanta«, kakor jo je imenovala zgovorna Barba (M. Horvat), ki je že mojstersko svojim hčerkam razlagala časnikarsko poročilo o čudežu, ki ga je Bog storil nad Tilko. Jera (T. Kvasova) je pa z vso gotovostjo prestrašeni Barbi naznanila prihod neverne grofinje (U Budja), ki je že res grofovsko nastopala proti vsem svojim podložnicam kot zapovedovalka. In županja, (T.

Nemčeva), ki je samozavestno hotela vkazovati romaricam, je po čudežnem spreobrnjenju neverne grofinje sama bila do solz ginjena. — Posamezni prizori: kakor nastop angelov, Tilkina molitev, njeno petje sredi angelov, ki ga posnemajo, Marijina prikazen (M. Janžek) Bernardki, ki je bila jako krasno pogojena, procesija romaric in belih deklic z gorečimi svečami v rokah — ti prizori so bili do solz ginljivi. »Solze so nam silile v oči«, si je zatrjevalo občinstvo. Tako se je pri nas igrala »Lurska pastirica«. — Igra »Dr. Vsezna!« pa je bila polna smeha in srčne zabave, ki nas je povsem zadovoljila. Posebno se je odlikoval črevljarski vajenec (Al. Kump), ki je imel tudi ulogo policaja in Napetnik (Domajko). Ko je nazadnje Štipko (R. Nemeč) vse pometal po tleh, ni bilo smehu konca. Med posameznimi odmori pa so udarjali domači tamburaši. Pri prosti zabavi pa je bila taka stiska in gnječa, da je moralo skoro polovica ljudi oditi. Petje, mladeniški govori so še bolj poživljali in navduševali vesela srca. Ta veselica je dobro vplivala na ljudstvo, da so bili nekateri tako ginjeni ter rekli, sedaj pa le vidim, da je »Štajerc« prava hudoba. Kdaj pa njegovi pristaši priredijo kaj tacega. Zapravi nistem skoraj nič. Če bi bil pa v kaki krčmi celih 5 do 6 ur, mi ne bi ostal krajcar v žepu. In zastopnik »Našega Doma« je nesel v Maribor seboj imena več naročnikov, med njimi tudi takih, ki so bili naročniki »Štajerca«. Mi Jurjevčani pa še kličemo našej mladini, ki se tako vstrajno ukvarja za pošteno zabavo nam starim: Bog vas živi! Še večkrat kaj tacega. — V nedeljo 5. oktobra pa se ponavlja »Lurska pastirica« ob 1/24. ob lepem vremenu!

Ciril-Metodova slavnost v Lehnu. 28. t. m. je po dolgem odmoru v gostilni g. Sevška zborovala Lehenska podružnica družbe sv. Cirila in Metoda. Kljubu nepričakovano slabemu obisku je bil ta večer, večer prave domače zabave in veselja in ni menda zadržala kaka »narodna«, da bi nje pri tej priliki ne bilo slišati. Došli gostje, cenjeni nam sosedi iz Št. Lovrenca in Ruš so nas s svojim petjem zabavali tako imenitno, da je čas ločitve le prehitro prišel. Ruški pevci, njim na čelu gosp. dr. Gorišek, so res pravi slavčki. Slava jim! Nezaslišana pa je zaspčnost in narodna mršavost nekaterih domačih odličnih slovenskih rodbin, ki se dosledno odtegujejo slučajem, enakim večerajšnemu, kjer bi se mogli ojačiti za bodočnost. Lehen in Janževi Vrh, znano slovenski občini — kje sta? In vi, ljubi ribniški sosedi, h katerim pri vsakej narodnej veselici prihajamo tako obilno, ter se celo — domače polje narodnega dela opustivši — z žrtvijo vsega prostega časa z vami pripravljamo in sodelujemo, kje ste bili ta dan, da niti jednega ni bilo videti? Ne nosimo narodnosti samo na jeziku in pod klobukom, kažimo v dejanju, da se vemo zjedinjevati, da poznamo moč zjedinjenja, katera sama imponira. Zato je podružnica večeraj sklenila, postaviti se trdneje na noge, držati se močnejše lastnega domačega ognjišča. Negovali bodemo zopet petje in če mogoče zopet godbo, v koliki meri se nam bo pač za to nudilo močij. Iz zborovanja samega je poročati, da je po navdušenem pozdravu g. stud. phil. R. Fišinger-ja sledil govor podružničnega predsednika gosp. Ante Podlesnika, potem deklamacija gdčne Julike Urbančeve »Naš čolnič otmimo« in volitve. Novemu odboru g. Ante Podlesnik, predsednik — gospica Julika Urbanc, blagajnica — g. Fel. Majcen, tajnik vso srečo za bodoče delo, ki ga čakajo res v obilnem številu. — Časi postajajo zmiraj resnejši!

Slovensko pevsko društvo v Ptujju imelo je v tekočem letu nastopne dohodke: društvenina iz Maribora 42 K, iz Celja 21 K, iz Krškega 8 K, iz Ptujja 46 K 87 v, vstopnina pri koncertu 437 K 80 v, skupaj 555 K 67 v. Stroški za letošnji koncert pa so znašali 525 K 3 v; torej ima društvo prebitka 30 K 74 v, in ako se ta prebitek prišteje h

glavnici 533 K 84 v, ki je že vložena v tukajšnji posojilnici, tedaj ima danes pevsko društvo v gotovini 574 K 48 v.

Podporno društvo za slov. visokošolce v Pragi začenja prihodnjim mesecem zopet svoje delovanje. Odbor se obrača k vsem prijateljem društva z nujno prošnjo, da se i to leto spomnijo slov. visokošolcev v Pragi s pošiljatvijo in nabiranjem prispevkov, prirejanjem zabav ter se prigrasijo za poverjenike društva. Društvo je izdalo tekom šestih mesecev minulega leta 883 K; to je najlepši dokaz, kako potrebno in kakega pomena da je društvo, ter bodi onim rojakom, ki do sedaj še niso pristopili društvu, v vzpodbudo in nagib, da to stori čim preje! Oni visokošolci, ki nameravajo priti na praško vseučilišče ter računajo na podporo društva, pozivljejo se, da svoj prihod in svoje aspiracije takoj pismeno naznanijo. — Za odbor »Podpornega društva za slovenske visokošolce v Pragi«: Fr. Tomšič, predsednik; Jos. Germ, tajnik.

Št. Pavel pri Preboldu. Pretečeno nedeljo smo imeli tukaj zopet enkrat pošteno veselico. Naše katol. društvo nam je priredilo igro »Novi zvonovi na Kotini«, katero so naši fantje vrlo predstavljali. Nato je imel č. g. Evald Vračko poučen govor o škodljivem uplivu opojnih pijač, v katerem nam je živo opisoval, kakšna velika rana za slovensko ljudstvo je pijančevanje. Nezmerno uživanje opojnih pijač nam škoduje v gmotnem oziru, v nravstvenem, ker pijanec podivja, in pa v zdravstvenem, ker spodkapa pijancu zdravje. — Naj bi si to k srcu vzeli posebno mladi fantje in se varovali te pogubne strasti. Prav, ta strast je res železna srajca, ako se razvije — pijanec se spreobrne, ko se v jamo zvrne. — Končno pa je bil srečolov, za katerega so ljudje prostovoljno darovali, nekateri v denarju, nekateri pa v dobitkih. Udeležba je bila nepričakovano velika, kar je veselo znamenje, da ima dobra stvar veliko prijateljev. Društvo lepo cvete, ker ima nekatere resnično vnete in požrtvovalne ude. Naj jih spremlja zavest, da se trudijo za dobro in Bogu dopadljivo stvar. Težko pa se vdamo previdnosti božji, ki nam tedaj pa tedaj kakšnega vnetega in gorečega uda odpelja.

Bralno društvo v Št. Jerneju priredilo je dne 8. m. m. ljudsko veselico, pri kateri je pokazal domači mešani pevski zbor sadove neutrujenega, vztrajnega urjenja v umetnih in nar. pesmih. Čestitati moramo Št. Jernejčanom, da imajo tako zavestne sobočane, ki so se pod vodstvom požrtvovalnega gospoda nadužitelja povzpeli tako visoko! Slavnostni govor imel je g. iur. Gosak, ki je v poljudni besedi vspodbujal ljudstvo k samozavesti in samoizobrazbi, poročal o slov. šolstvu itd. Žiški gledališčni ensemble igral je: »Dva gospoda pa jeden sluga«, burka s petjem in burko »Kovač«, kar je seveda vzbujalo med ljudstvom veliko neprisiljenega smeha. — Iskrena zahvala sosedom Žičanom za to požrtvovalnost in laskavo sodelovanje!

Žiškemu bralnemu društvu darovali so v svrhu prireditve ljudske veselice v prid »Dij. domu« v Celju gospica Furman-ova 1 K; gospica Pirševa 1 K; gg.: Lednik, župnik v Ločah 5 K; Kumer, vikar v Konjicah 2 K; Žičkar, kapelan v Konjicah 2 K; Žuraj, gostilničar v Ločah 1 K; Janez Svetelšek 3 K; gospa M. Svetelšek 2 K; F. Zdolšek, pos. v Ločah 1 K; dr. Rudolf, odvetnik v Konjicah 2 K; J. Grobelšek, kapelan v Slov. Bistrici 10 K; F. Gosak, kapelan v Št. Janžu na Dravskem polju 6 K; Neimenovan 6 K. Bralno društvo izreka tem potom vsem navedenim, pa tudi drugim rodoljubnim gospodom in gospam, ki so pripomogli društvu do tako lepega uspeha, posebno gospici Rosinovi, prav iskreno zahvalo.

Iz drugih krajev.

Grozna nesreča se je pripetila dne 9. t. m. na Hrušici na Goriškem v predoru, kateri se dela tukaj za novo železnico. Za-

žgali so mino, ki je dva delavca vrgla 15 metrov po rovu. Bila sta vsa razmesarjena in sta umrla takoj. Imela sta roke polomljene in sta tudi po životu bila vsa raztrgana.

Koliko se pridelava kave na svetu. — V zadnjem letu pridelali so kave 15 in pol milijona vreč, katerih vsaka tehta 60 kg. Samo v Braziliji pridelali so 11 in pol milijona vreč, v Arabiji 225.000 vreč.

Princ in kmet. Pod tem naslovom je objavila dunajska »Reichspost« daljši popis dogodke na Gornjem Štajerskem, ki kaže, da pravica kmetova manj velja, nego krivica kakega princa. V tem slučaju se gre za princa Coburga, ki ima v planini Winkler kakih 700 oralov sveta v posesti, drug enak del pa pripada posameznim kmečkim posestnikom, med temi 350 oralov kmetu Schwabu. Povsodi je obilo divjačine. Lov v tem delu je imel dolgo vrsto let proti pogodbi in neznatnemu plačilu v najem imenovani princ. Sedaj je kmet pogodbo odpovedal in hotel sam streljati divjačino. Na mnogostranske pritožbe in pritiske mu je poljedelsko ministerstvo priznalo to pravico, a okrajni glavar v Gröbmingu baron Eisebeck mu jo je na prinčev ugovor zopet vzel in niti ni kaznoval princa, ki je pozneje iz Schwabovega posestva z divjo gonjo pregnal vso divjačino. Tožba in pritožeb proti tej krivici ne marajo sprejeti in kmet je sedaj vkljub vladnemu dovoljenju in priznanju brez vseh pravic.

Čuden slučaj. Dne 11. maja t. l. je ljubljanski trgovec Avgust Tomažič na potu domov izgubil brilant vreden 500 K, ki se je izluščil iz prstana. Na njegov poziv v listih se ni nikdo oglasil. Prejšnji teden pa je šel Tomažič k juvelirju Meisetzu, da bi si izbral drug kamen, ali pa kupil drug prstan. Juvelir mu je pokazal več prstanov z brilanti, katere da je pred tremi dnevi dobil z Dunaja. Ta si je izbral prstan z lepim kamenom, a je zaprosil juvelirja, naj mu dovoli, da nese kamen domov pokazat svoji ženi. Tu pa je slednjič pogodil, da ima v roki svoj izgubljeni brilant. Šel pa je vendar še k juvelirju K. Tamborninu vprašat, če je brilant nov ali star. Ko mu je gospod Tambornino potrdil, da je brilant star, je šel g. Tomažič nazaj k Meisetzu in mu rekel, da kupi on prstan, samo da mu mora povedati, odkod da je dobil brilant. Gospod Meisetz mu je zatrjeval, da je prstan z brilantom dobil z Dunaja. Na to je g. Tomažič položil juvelirju Meisetzu 400 K na mizo in mu dejal, da je brilant, ki je vdolan v prstan, njegov brilant, katerega je spomladi izgubil in da hoče on sedaj prstan z brilantom seboj, da se izkaže, kdo ga je našel in prodal. Juvelir Meisetz je priznal, da je brilant kupil v pondeljek ali terek minolega tedna od nekega Zagrebčana, katerega dobro pozna oče njegovega vajenca. Gospod Tomažič je naznanil vso stvar policiji, katera je v zadevi vršila poizvedbe in

dognala, da je brilant prodal Meiseztu za 210 K bivši občinski načelnik pri Sveti Nedelji pri Samoboru, potem pisar na finančnem uradu v Zagrebu in sedaj brezposelni poslovodja neke zagrebske vinarne, Ladislav pl. Hervoič. Le ta pravi, da je prstan našel pred nekaj dnevi na cesti pri cirkusu. Ladislava pl. Hervoiča so aretirali in izročili deželnemu sodišču.

Gospodarske drobtinice.

Gnoj in gnojenje.

(Dalje.)

Pameten gospodar stavi bode torej vprašanje:

Kako bi se izguba vsled razkrajanja gnoja po zmžnosti zmanjšala?

Te izgube se lahko zmanjšajo, a nikakor popolnoma ne odpravijo.

Da se redilne snovi iz gnoja zgubivajo, je pri nas največ deževnica kriva, ki izpira gnoj. Preobilo vode torej ne sme na gnojišče biti. Gnoj naj se zbira na taki podlagi, katere voda ne predere. Če jo predere, tedaj se seveda voda zaceja in ž njo pa tudi vse one snovi, katere je v gnoju razstopila. Ta izguba se da torej s primernim gnojiščem zabraniti. Pa to še ni vse. Trohnenje, razkrajanje gnoja povzroča izgubo organske snovi in pa tudi dušca. Razkrajanje pospešuje posebno zrak. Izgubo dušca zlasti povzročajo bakterije. Visoka toplota pospešuje razkrajanje. To vidimo pri vročem konjskem gnoju. Kjer prešinja gnoj mnogo zraka, tam je pač njega toplota višja in torej se hitreje razkraja. Tak gnoj, ki ima manj vode, ki je bolj suh, zrak bolj prešine pa se tudi toliko hitreje razkraja. Če leži gnoj v vodi, tedaj pride le malo zraka do njega. Pa v tem slučaju se ne more gnoj pravilno razkrajevati, temveč le gnije. Z gnjilobo pa ne pride rastlinska hrana v obliko, ki je rastlinam primerna. Napačno je torej, če gnoj v gnojnici leži. Ravno to se tudi pri nas prevečkrat najde. Napačno je tudi, če se za kompost celo s cementom obzidane jame grade, v katerih kompost v vodi leži. Gnijiloba gnoja in gnojil ni nikakor rastlinam primerno razkrajanje.

Ker bakterije povzročajo marsikatero izgubo, zlasti izgubo dušca, se naj te vničujejo ali vsaj ovirajo.

Kdor te okoliščine vpošteva, ta bode že sam pravo pogodil. Skrbel bode za primerno, to je ne preveliko pa tudi ne premajhno vlago gnoja. Nastiljal bode ravno toliko, da stelja vso tekočino popije. Stlačen gnoj vlago bolje

drži nego rahel. V stlačenem gnoju se vsled kapilaritete tekočina enako drži kakor n. pr. olje v stenju svetilke. Umen gospodar bode torej gnoj tlačil. Hlapenje na vrhu bode zabranil z drobno plastjo zemlje ali slame. Stlačen gnoj tudi ovira drug škodljiv vpliv, namreč preobilo vpliv zraka. Iz teh vzrokov je torej koristno, živino na gnojišče pognati, da ona gnoj dobro stlači. Od strani zabrani se pristop zraku z zidom, nasipom ali pa na ta način, da se za gnojišče jama napravi. Kakor skušnja kaže, izgubi se iz gnoja, ki je stlačen, polovico manje vrednostnih snovi kakor iz rahlega, stlačen gnoj bode torej polovico več vreden.

Škodljive bakterije pa ne prenašajo dobro tekočine, ki so solnate ali kisle. Soli ali kisline, ki se topijo v vodi gnoja, ako jih na tega potrošamo, vničijo bakterije, ali jih vsaj zelo ovirajo. Za tako potrošanje so v rabi sledeče tvarine: Superfosfatgips, ki obstoji iz superfosfata, proste fosforove kisline in pa gipsa (maveca). Ker ima ta proste kisline, ovira ista bakterije in veže hlapni amonijak. Gnoj se vsled tega počasneje razkraja in izgubi manj snovi. Fosforova kislina superfosfatnega gipsa pa itak kot važna rastlinska redilna snov v gnoju ostane in tudi njega dobroto zboljšuje. $\frac{1}{2}$ kg te tvarine zadostuje na dan za eno veliko živinče. Superfosfat istotako vpliva, le ne tako močno, ker nima proste fosforove kisline. Treba ga je več.

Prej se je večinoma mavec ali gips za potrošanje gnoja rabil. Pa on ni približno tako dober. On pomnoži v gnoju le apno. Veže sicer amonijak, zadržuje tudi nekoliko razkrajanje, pa davno ne tako močno kakor to stori superfosfatgips.

Kajnit ima mnogo kuhinjske soli v sebi ter vsled tega zadržuje razkrajanje. Šotna stelja, posebno taka, ki je okisana, zadržuje razkrajanje in veže amonijak, je torej tudi zato zelo priporočljiva. Tudi sama žveplena kislina, ki se vliva v gnojnico, se čestokrat vspešno rabi.

Zemlja veže amonijak in tudi druge mineralne redilne snovi gnoja. Zemlja je torej dobra podlaga za gnoj, dobro je pa tudi pokrivali ž njo istega. Ta načela naj bi si pač kmetovalci posebno dobro zapomnili. Saj od njih je odvisen gmoten vseh njih delovanja. Saj polju brez gnoja kmet le tlako dela, gnojeno in sicer dobro gnojeno polje ga pa četudi manj dela, dobro plačuje.

(Dalje sledi.)

Loterijske številke

Gradec 27. septembra: 60, 38, 63, 88, 14.
Dunaj 27. septembra: 22, 4, 83, 76, 10.

Društvena naznanila.

Dne 5. okt.: »Mladen. zveze bral. društva pri Sv. Juriju ob Ščavnici« »Lurška pastarica.«
» » » Društva »Zvezda« na Dunaju zabavni večer s koncertom v dvorani »Wiener Ressource«. Začetek ob 5. uri popol.

Vsaka beseda stane 2 v.	MALA OZNANILA	Vsaka beseda stane 2 v.
Najmanjša objava 45 v.	Vsaka beseda stane 2 vin.	Večkr. objava po dogovoru.

Ti inserati se samo proti predplačilu sprejemajo; pri vprašanjih na upravništvo se mora znamka za odgovor pridejati.

Proda se.

Stare orglje, še precej dobro ohranjene, se prodajo po nizki ceni v Šmartnem pri Gornjem gradu. 448 3—1

Proste službe.

Mlad trgovski pomočnik, izurjen v vseh strokah trgovine, želi svojo službo spremeniti. Ponudbe na upravništvo. 446 3—1

Majerja in viničarja, vsaki s 4. do 5. delavskimi močmi, sprejme Ernest Tisso v Mariboru. 432 2—1

Majer z malo družino išče službe pri kaki grajščini ali pri kakem večjem posestvu. Vajen je dobro poljedelstva, ži-

vinoreje in tudi konjev. Govori slovensko in nemško. — Naslov pri upravništvu. 433 3—1

Postranski zaslužek, trajen in rastoč, ponuja se spoštovanim, deloljubnim in stalno naseljenim osebam s prevzetjem zastopa domače zavarovalne družbe prve vrste. — Ponudbe pod »1.798« Gradec, poste restante. 235

V najem se da.

Pekarija, lepa in dobra, se da takoj pod ugodnimi pogoji v najem. Več se zve pri Jož. Luci, pek pri Sv. Tomažu blizu Ormoža. 431 3—1

Hiša s petimi sobami se da za 160 K na leto v najem. Kje, pove upravništvo. 438 2—1

Iščeta se

dva viničarja

oženjena, z več delavskimi močmi ter popolnoma večša novega vinarstva. Prednost imajo tisti, kateri so dovršili vinarsko šolo ali vinarski tečaj. Plača po dogovoru. — Ponudbe sprejema do 15. novembra t. l. oskrbnništvo kneza Hugo Windisch-Grätza v Konjicah. 477 4—1

Pozor! kmetovalci!

Kdor ima kaj prodati, bodisi sadje, vino in druge pridelke, naj se obrne na Franca Niederl, špediterja, pošta Leoben. Uraduje se slovensko!

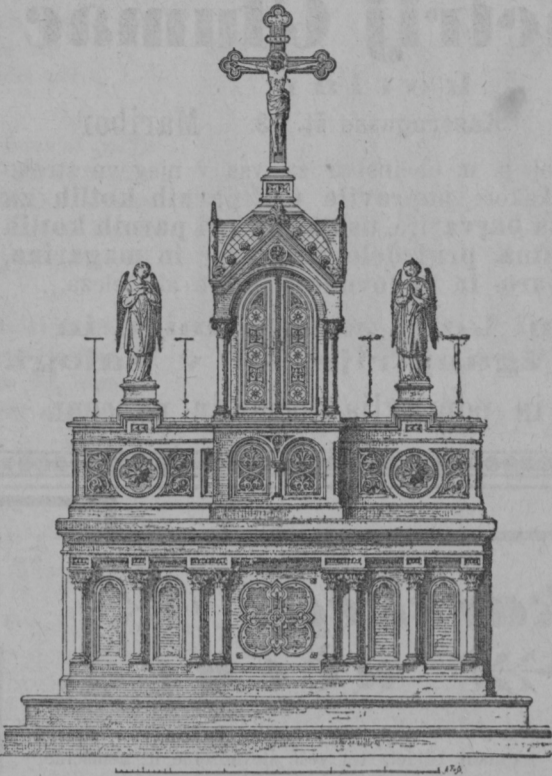
Vizitnice

vsakojake vrste

priporoča

tiskarna sv. Cirila.

Slovenska tvrška!

Weberjevih dedičev naslednik
VINCENC ČAMERNIK

oblastveno preiskušeni kamnoseški mojster
299 8
v Celju
Nova ulica šte. 11.

Delavnica mramornatih altarjev
ter drugih umetnih kamnoseških del,

čez 200
nagrobni spomenikov

različnih mramorjev, granitov in sijenitov
po najnovjših, modernih načrtih

vedno v zalogi.

Vsa stavbena kamnoseška dela.

Pohištvene plošče za mizarje. — Likanje in
struganje mramora s strojno silo.

— Lastni kamenolomi. —

Obrise na zahtevanje izdelam takoj. — Priznana solidna
in fina dela. — Postrežba točna.

Zaloga pohištva.

Priporočam mojo zalogo
vsakovrstnega pohištva po
najnižjih cenah.

Spoštovanjem 323

P. Srebre,
Maribor, Tegetthoffova ul. 23.

Rudolf Novak,

jermenar in sedlar v Mariboru
grajski trg (Burgplatz)

priporoča cenjenemu občinstvu vsake vrste
vprega za konje, razne vrste sedlov, raz-
lične popotne kovčege itd.

Vse lastnega izdelka in naj-
boljše kakovosti.

Tudi je v zalogi več vrst že rabljenih
vpreg za konje.

Hiša se proda,

lična, enonadstropna, z vrtom, oddaljena
5 minut od Maribora. — Pojasnila daje
mitničar v graškem predmestju.
444 3-2

Ravnokar so izišle

Slovenske razglednice

komad
10 vin.

lično in fino izdelane
priporoča jih

Preprodajalcem
znaten
popust!

tiskarna sv. Cirila
v Mariboru.

Preselitev.

Glavni zastop banke „Slavije“ se nahaja od 15. oktobra 1902
v hiši g. dr. Rosina, na Tegetthoffovi cesti št. 16,
I. nadstropje.
439 3-2

Predivo, suhe gobe, vsakovrstno žito
kakor sadje, sploh vse dežel. pridelke

kupi

ANTON KOLENC,

trgovec v Celju. 441 10-2

Emil Bäuerle,

398 12-5 slikar in barvar
v Mariboru, Koroška cesta št. 9.

Opirajoč na večletne skušnje se priporočam velečast. duhov-
ščini in cenj. p. n. občinstvu v izvrševanje vseh v njegovo stroko
spadajočih del kakor cerkvene in hišne slikarije in lakiranje. —
Priporočam tudi svojo veliko in mnogovrstno zalogo barv, suhih
in oljnatih, lake s firnisom, dalje vsake vrste krtač,
čopičev itd. Kupuje žimo in svinjske ščetine.

Strokovnjaška pojasnila, načrte in proračune stroškov zastoj.

Velika zaloga švicarskih ur

ANTON KIFFMANN,

urar, Maribor, Gosposka ulica 5 (vis-à-vis Grubitsch)

280 7

— Za vsako uro se jamči več let.
— Samo dobrodoče in preskušene ure se prodajajo.

Ročna sejalnica

za sejanje deteljnega in trav-
nega semena, rži, ovs, ječ-
mena, koruze itd.

Posebno se priporoča
za gorate kraje.
Zelo po ceni in trpežna.

Novo!

Novo!

Ugodnosti: prihranje-
nje semena, enakomer-
no in hitro sejejno.
Prospekti na zahtevanje.

Komad 50 K po povzetju.
Prospekti na zahtevanje.
Glavna zaloga:

Echinger & Fernau

454 25-25 Dunaj XII, Neubaugürtel 7-9.

Srebrna ura z dobrimi kolesci 6 gld.
Z najfinejšo uredbo in posebno močnimi
pokrovi 7 gld. 50 kr.

Srebrna ura, z dvema pokrovcema in
dobrimi kolesci velja 7 gld. 50 kr.
Najfinejša, močna trpežna ura 8 gl. 50.

Iste ure z bolj navadnim kolesovjem mnogo ceneje!

Razpošilja se po poštne povzetju. — Neugajajoče ali slabo
doče ure, ako se v 14 dneh povrnejo, se zamenjajo ali vrne denar.

Lepe podobice s črnim okvirom kot spominki
za v molitev priporočene ranjke.

Primeren tisek na drugi strani oskrbimo hitro in lično.

100 kosov od 80 kr. do 1 glđ. 85 kr.

K obilim naročilom se priporoča

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Kot dobrota
za vsako družino se izkazuje uporaba =
Kathreiner-Kneippove sladne kave.

Nobena skrbna gospodinja naj se ne pomišlja dalje uvesti to zdravo pijačo.

Najbolj priporočna primes in najboljše nadomestilo za zrnato kavo.

Kathreiner-Kneippova sladna kava se dobiva pristna samovizirnih zavojčkah z varstveno znamko »župnik Kneipp« in imenom **Kathreiner.**

Demetrij Glumac

283 13-13

kotlar

Maribor Kaserngasse št. 13. Maribor

se priporoča cenj. p. n. občinstvu za vsa v njegovo stroko spadajoča dela, kakor: popravila pri parnih kotlih za parne stroje, za barvarije, usnjarije, pri parnih kotlih za beljenje platna, pri izdelovanju sveč in magarina, dalje za paro- in vodovode iz bakra ali železa.

Različni kotli za perilnice in kotli za žganjarije so v zalogi.

Pocinjuje in popravlja točno in po ceni.

Tiskarskega učenca,

ki je dovršil vsaj dva gimnazijska razreda ali tri razrede meščanske šole, je star najmanj 14 let, ter vešč slovenščine in nemščine,

sprejme takoj

tiskarna sv. Cirila v Mariboru

373 4

koroške ulice št. 5.

Slovenska liturgična knjiga!

Novo!

Novo!

Obrednik za organiste.

Obsega vse obrede, ki se obhajajo med letom po župnijskih cerkvah na deželi n. pr. na Svečnico, Pepelnico, Cvetno nedeljo, Veliki teden, Markovo i. t. d., blagoslavljanje vode na praznik sv. Štefana, vina na god sv. Janeza, hiš na god sv. Treh kraljev, nove šole, novih orgel i. t. d., sprejem novega župnika, škofa i. t. d. Knjiga lično v platno vezana z rdečo obrezo stane s pošto vred **1 K 60 v.** pri založniku č. g. **M. Štrakl**, kn. šk. revidentu v Mariboru, Stajersko.

Novo!

Novo!

Koralni napevi v navadnih notah!

Vsakdo si lahko blago ogleda. ne da bi se silil k nakupu!

Vsled ugodnega nakupa

442 5-2

iz neke konkurzne zaloge blaga

bom razprodal isto pod fabriškimi cenami in priporočam zlasti sledeče reči:

Najboljša priložnost se preskrbeti za zimo, dokler je blago v zalogi!

Mnogo raznovrstnega blaga

za ženske obleke, gladko in raznobarvno,

90 cm široko meter po 26 kr.
120 cm široko meter po 45 kr.

Ker se sezona h koncu nagiba:

Perkal, se sme prati	meter po	15-20 kr.
levantin, lepi vzorci	" "	20-26 "
platno z debelimi nitmi	" "	22-26 "
cefir za obleko	" "	15-20 "
atlas satin, francoski, črn	" "	25-35 "

Velika zaloga čudovito po ceni.

blaga za obleko, dvojne širokosti	meter po	20-30 kr.
dijagonal, ševijot dvojne širok.	" "	35-45 "
begé v vseh barvah	" "	30-35 "

modno blago, čista volna	meter po	45-55 kr.
gladko modno blago v različnih barvah, 130 cm široko	" "	80 "
črni kašmir	" "	50-65 "
črno modno blago, desin. 120 cm	" "	50-65 "
ševiot (Schotten)	" "	75 "
mohair, črn	" "	85 "
Velourbarhent za suknje v vzorc.	" "	26 "

Dobro in po nizki ceni:

Blago za gospode	meter po glđ.	-65 -90
kamgarn za gospode	" "	1'30 1'80
loden iz Inomosta	" "	1'10 1'30
pristno angl. blago za gosp.	" "	2'20 3'-
blago za hlače, dvoj. širok.	" "	-40 -50
blago za dečke, se da prati	" "	-25 -35
platno za žimnice	" "	-45 -55
platneni robci, ducat	" "	1'20 1'50
robci za otroke, ducat	" "	-40 -60

Najboljši nakup za domačo opravilo.

Šifon, v vseh širokosti	meter po	15-25 kr.
damast, lepo pisan	" "	25-30 "
platno za postelje, v vseh širok.	" "	45-65 "

prtnina, dobre kakovosti	meter po	14 kr.
vojaško platno, najboljše	" "	16 "
molinos za spodnje hlače	" "	16 "
barhent z vrvicami, piquebarhent	" "	25-35 "

Priložnostni nakup.

Flanelni barhent za ženske in otroke, se sme prati 18 kr.; 100 kosov platna iz Rumburga, na solncu beleno, 3/8 široko, kos po 23 metrov, komad 4'40 do 5'50 glđ.; več 100 kosov modercev za gospe „Stefanie“ 50 do 90 kr.; zastori iz jute komad 1'- glđ.; mizne preporoge iz jute, komad 70 do 80 kr.; posteljne preporoge od 90 kr. do 1'- glđ.; zastori iz čipk, meter 20 do 28 kr.; srajce za gospode in gospe 60-80 kr.; srajce po sistemu „Jäger“ komad 50 do 70 kr.; odeje iz flanelne komad po 1'- do 1'50 glđ.; odeje iz atlas-satina 3'50 glđ.; prevleke za odeje, komad 1'30 kr.; nogavice za gospe, diamantnočrne in naravnobarvne, par 20 kr.; nogavice za gospode 10 do 15 kr.; ostanki za vsako ceno.

Vse potrebno za krojače in šivilje.

Prodaja se le na glavnem trgu št. 16.

zraven lekarne.